

מזן פוסק הדור הגר"ש אלישיב זצוק"ל חמיו של רבינו מזן שר התורה שיבלחט"א במלאת ה' שנים להסתלקותו נלב"ע כ"ח תמוז תשע"ב תנצב"ה (קטעים מהספר רב המכר 'בית אמי', כפי שכתבה בתו של רבינו על סבה הגדול)

נס לידתו של סבא

סבא הרב אלישיב נולד בליטא בשנת תר"ע לאביו ה'הומלער רב' ולאמו סבתא חיה מושא אחרי עשרה שנות נישואין. בן יחיד היה הוא להוריו. אגב, סבא נהג לערוך 'סיום' בערב פסח, ולפיקך סברו רבים מבני המשפחה כי הוא בכור, אולם אמא אמרה כי אין הדבר כן. סבתא חיה מושא סיפרה לה כי כשש שנים קודם לידתו נולדה להם בת, אולם היא נפטרה בגיל רך. אמא אף שאלה את סבא מדוע אם כן הוא נוהג לעשות את הסיום, והוא הסביר לה כי אכן, את הסיום הוא אינו עושה בעבורו, אלא בעבור התלמידים הבכורים מ'תפארת בחרים' הזקוקים לסיום זה. באותן שש שנים שקדמו ללידתו, דרשה סבתא חיה מושא ברופאים, אולם הם קבעו כי לא תוכל עוד ללדת. רופא בכיר שביקרה אצלו אף התריס כנגדה: "כאשר תצמחנה שערות על כף ידי, יהיו לך ילדים". דבריו שברו את לבה, ובשובה הביתה עיקמה את דרכה ונכנסה למרתף, שם מיררה בבכי. בהשגחה פרטית הזדמן לשם אביה ה'לשם', וכשראה אותה בוכה, שאלה ברוך: "מדוע את בוכה, בתי?" חיה מושא שחה לו את דברי הרופא וסיימה: "נכנסתי לבכות כאן כדי לא להפריע לך בלימודך". ה'לשם' התפעל מאהבת התורה היוקדת בה, ובירך את בתו כי לפקודת השנה תלד בן זכר. וכדבריו כן היה. לידתו של סבא היתה מאורע מיוחד, ועד היום נשתמר מכתב מה'לשם' המבשר על כך ללידו.

סבא שלט על עצמו, ואף בעתות של סבל ומכאוב לא חשף את כאביו האיומים: באחד הימים נפל סבא, ובקושי רב נגרר למיטתו. בני המשפחה הזעיקו את ד"ר קליימן, והוא קבע עוד קודם שבדק את סבא, כי אין זה שבר: "אילו היה זה שבר, היו נשמעות צעקות - במצב כזה יש לתת מנות מורפיום". אולם כשבדק את סבא, גילה להפתעתו, כי סבא שבר את רגלו... בפעם אחרת נאלץ לעבור ניתוח ללא הקדמה. סבא עבר את הניתוח תוך שהוא משתף פעולה עם הרופאים בשליטה עצמית אדירה, מבלי להשמיע אנחה קלה. כשיצא מחדר הניתוח הוריקו פניו, אות למאמציו הרבים.

בעת פטירתה של אחת מבנותיו ל"ע, עמד סבא לצאת ללוויה עם מלוויו. אך למרות הצער והכאב לא נשמטה מדעתו עובדה חשובה: באותו יום שהה בבית טכנאי, שהוזמן קודם לכן לתקן את המקרר. האירוע הקשה לא השכיח מסבא את החובה ההלכתית: "האם כבר שילמו לטכנאי?" בירר קודם שיצא, "צריך לקיים 'ביומו תיתן שכרו'..."

כשהגיעה הידיעה על פטירתו של סבא, אמר אבא:

כל חייו של סבא הרב אלישיב היו מסכת ניסים-אחר שכבר לפני עשרות שנים חלה והסתכן וחזר והבריא-ועם נסים כאלו ניתן היה לחיות עוד שנים רבות. נמצא אפוא, שפטירתו לא היתה אלא מפני שלא היתה לנו הזכות להחזיקו בעולם!

אחכה לו בכל יום שיבוא

הנה מכיון שכאשר נזכה בקרוב ויבוא משיח צדקנו ויהיה תחית המתים (עי' בריט"א (תענית ל' ב' ו"ה ט"ז ב') שבבנין בית המקדש יהיה תחיית המתים לאותן שמתו בגלות וחיכו לישועה, ו"כ' הרדב"ז ח"ג אלף ס"ט ובספרו מגדל דוד על שיה"ש (פ"ג א'), ועיי"ש שכן דעת תוס' רמב"ן ורשב"א. ו"כ' בערוך לנר נדה סא: בשם הזה"ק, ובקוב"ש ח"ב כ"ט הוכיח כן מיומא ה: וסנהדרין צ: ע"ש), 'יברכו כמה וכמה ברכות, הבאנו כאן רשימת הברכות על פי הוראות מרן שליט"א.

ברכת הגומל - יברכו באם יהיו מלחמות או אסונות שינצלו מהם (עי' ש"ע סימן ר"ט סעיף ט' וכן בסימן ר"ח סעיף ד' ו'), וכן אלו שיגיעו ממדינת הים, וכן הרואה אביו או רבו שנעשה להם נס יברכו.

על ראיית המשיח יברכו 'שחלק מכבודו לבשר ודם' - שהרי המשיח הוא מלך. (עי' רמב"ם מלכים פ"א ה"א). וכן יברכו על ראייתו 'שחלק מכבודו ליראיו'.

יברכו 'שהחיינו' וכן 'מחיה המתים' על קרובים שקמו לתחיה שלא ראה אותם זמן רב. (עי' מ"ב ריש סימן רכ"ה).

על ראיית כלל הציבור יברכו 'ברוך חכם הרזים' - כי ודאי יתקבצו שישיים רבוא בבת אחת. (עי' ש"ע סי' רכ"ד ס"ה).

יברכו 'משנה הבריות' - כי יבואו הרבה משונים מכל העולם. (ואמנם כשיבוא מלך המשיח יתפאו כל הבעלי מומים, א) אמר רבינו שיתכן שלא יתפאו מיד רק לאחר זמן ובנתים יראה ויברך ב) יש מקומות שכל בני העיר נראים ככה ושם אינו משונה רק במקומנו, ויתכן שהם לא יתפאו. עי' ש"ע סימן רכ"ה ס"ה). יש לברך 'ברוך שפטרנו' - כי בבוא המשיח נפטרנו מעול וצרות הגוים.

כשיראו חכמי דורות קודמים וגדולי הדור, יברכו 'ברוך שחלק מחכמתו ליראיו'. (אף שכל גדול הדור, כלפי דורות קודמים אינו כל כך גדול מכל מקום מברכים עליהם, כי בדורו היה הגדול).

יש מעלה להתאמץ ללכת לראות את מלך המשיח. (והביא רבינו מגמ' ברכות ט' ב' לעולם ישתדל אדם לרוץ לקראת מלכי ישראל וכו', ועי' ש"ע סימן רכ"ד ס"ט. ואם ראה כבר פעם אחת עי' מ"ב סימן רכ"ד ס"ק י"ג שלא יבטל מלימודו שוב כדי לראותו).

האם יברכו ברכת דין האמת על קרובים שימותו - (עפ"י המבואר במדרש (עי' סנהדרין ק"א א') וכן לימות המשיח, שנאמר וענתה שמה כימי נעוריה וכיום עלותה מארץ מצרים). שהרבה ימותו בגאולה העתידה) לא הכריע בזה רבינו.

האם יברכו ברכת גאל ישראל (שכן כתב בספר לב חיים להגר"ח פלאגי ח"ב סימן מ"ב, וכמו ליל פסח עי"ש) - לא הכריע רבינו. אם יברכו שהחיינו על ראיתו פעם הראשונה - לא הכריע רבינו. (עי' ש"ע סי' רכ"ה ס"א וס"ב ומשנ"ב סק"ה וסימן רכ"ג סק"ב).

(הובא בספר החדש שיח הנחמה)

לקבלת הגליון ניתן לשלוח בקשה במייל: 0573145900@okmail.co.il או בפקס: 077-2092005

נשמח לקבל הערות והארות וכן עובדות ושו"ת מרבינו

להנצחות ולתרומות: 053-3145900 כתובת: ר' יהודה הנשיא 52 בני-ברק